

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Ivre Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Præbendis. Consilium CCLXIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

rationis obstat: cum sola triennis possessio id faciat, etiam in beneficiis juris patronatus Principis; ut superius ad primam questionem diximus.

7 Ad quartam questionem dicimus, certum esse, quod eadem de re semel instituta sit, illius derelinquenda aut mutandi iudicii nulla sit potestas, *l. Vbi capium. De iud. l. live agatur petitorio, live possessorio*: ita tamen, ut non obstante petitorio coram iudice Ecclesiastico, causa possessoria coram iudice seculari introduci possit, quia nihil commune habet proprietas cum possessione, *l. Naturaliter §. nihil commune De acquir. posses.* & quidem ex consuetudine huius patriæ suspensio petitorio. Sed quoniam in proposita questione non exprimitur, quæ & qualis sit illa prior actio, & ad quid instituta, non potest satis plenè & securè huic questionem respondere.

Ad quintam questionem abundè responsum est, per ea, quæ superius ad primam questionem diximus, de præventionem Papæ, aut Principis, & de non claudenda eorum manu. * Cui addimus, quod si inscriptio, seu Rotulus necessariam ordinis observationem faceret, sic ut ei, qui in ordine est, nemo præferri possit; ex adverso quoque par necessitas incumberet nominato & inscripto, ut occurrente primâ vacatione ex iure nominationis primum vacans beneficium acceptare, & petere deberet, eaque acceptatione & petitione in tempore non factâ, jus nominationis & inscriptionis, atque Rotuli amitteret, ut expresso iure cautum est, *in c. si clerici De præben. c. dig. lib. 6.*

Ad sextam eamque ultimam questionem dicimus, ius rotuli perinde, ut aliarum nominationum subijci juris communis dispositioni; ut subijciuntur Regibus, & Principibus à Pontifice concessæ nominandi facultates, quatenus saltem specialiter nulla extat Papæ vel Principis contraria dispositio; cum à Papa ad Principem, & è diverso rectè deducatur argumentum maximè in favorabilibus, *l. Bene à Zenone & ibi Bald. nu. 10. C. de quæd. præf. c. clerici De iudic.*

De Præbendis.

SUMMARIUM.

Pensio Ecclesiastica per ordinarium reservata.

1. Pensionem qualem & quomodo Episcopus reservare possit.
2. Pensionis adpromissores quando obligentur.
3. Provisio in unum casum non porrigitur in alium.

CONSILIUM CCLXIV.

OB permutationem, quam eximius Dominus Ludovicus de Affatadis de parochiali Ecclesia de Moll in anno 1569. fecit cum Domino Ioanne à Rubo, quia dictæ Ecclesiæ fructus longè majores erant, quam compermutati altaris B. Mariæ virginis in Heverlis, Reverend. mus Episcopus Bulcoducensis, ne inde nimium detrimentum idem Dominus Ludovicus pateretur, super fructibus dictæ Ecclesiæ de Moll eidem præfato Ludovico ordinariâ suâ auctoritate reservavit annuam pensionem per præfatum D. Ioannem dicto D. Ludovico quoad vixerit singulis annis solvendam; pro cuius permutationis certiore & securiore solutione ante illius reservationem seu constitutionem, sex persone laicæ sub obligatione suarum personarum, suorumque successorum & bonorum promiserunt dicto Domino Ludovico, quoad vixerit, huiusmodi pensionem, quavis etiam ordinariâ auctoritate reservatam & impositam seu reservandam, & imponendam singulis annis in constitutis terminis solvere, etiam si præfatus Dominus Ioannes dictam Ecclesiam vivente Domino Ludovico reliquaverit, aut dimiserit; additâ promissione, quod si in posterum constare posset & inveniretur dictam pensionem invalidè seu minus legitime aut etiam insufficienter assignatam esse, tunc & in illud eventum pensionem eandem super fructibus & redditibus alterius beneficii Ecclesiastici in patria & Ducatu Brabantia constituti, reservari, & constitui auctoritate Apostolica vel ordinariâ facerent & procurarent. Soluta est hæc pensio usque ad annum 1576. quo dictus D. Ioannes mortuus est. Quæritur, an dicti adpromissores seu fideiussores obligati sint ad solutionem dictæ pensionis pro futuro tempore, quamdiu D. Ludovicus vixerit? & an ad assignationem similis pensionis super alio beneficio Ecclesiastico teneantur?

Respondeo, verendum esse, ne mortuo D. Ioanne à Rubo extincta censeatur præfata pensio;

* idè quod persona ejus ad illius solutionem dumtaxat fuerit obligata, & in potestate Episcopi non sit regulariter pensionem reservare, nisi ad onus ejus, qui pensioni consentit; non autem sic, ut etiam successor in beneficio, super cuius fructibus pensio ab Episcopo reservata est, teneatur, vel ut onus illius transeat ad successorem in beneficio, ut facilius transit illa, quam Papa reservat, *Lud. Roman. consil. 388. In casu propositi in princ. Hieron. Gigas in tract. de pens. c. 44. relin. in c. Ad audientiam 2. nu. 6. De re scriptis*: idè quod ut morte pensionarij, sic etiam morte ejus qui consentit, & pensione se gravari permisit, extinguitur pensio; præsertim illa, quæ loco alimentorum non est reservata: ut non est hæc, de qua quæritur; cum causa reservationis expressa sit hæc, ne resignans ex resignatione nimium dispendium patiatur; ex quâ, aut simili causâ cum reservatur pensio, etiam per Papam non solet ipsa dignitas aut ipsum beneficium quod resignatur vel dimittitur gravari regulariter, *c. Nisi essent De præben. in fine*. Unde etiam est, quod ex communi stylo Episcopi non reservent vel constituent pensionem nisi ad onus & gravamen consentientis; non cum hac clausula, quæ in Papalibus reservationibus ferè ordinaria, & vulgaris est, ut etiam ad successores in beneficio transeat. Neque magis perpetua sit ista pensio, quod in illius reservatione, atque etiam adpromissione, & fideiussione dicatur, *quoad Dominus Ludovicus vixerit*: id enim ex obiecto, seu adjuncto restringitur ad personam & solutionem D. Ioannis seu per D. Ioannem faciendam, *Gigas d. cap. 44. * Si itaque per mortem Domini Ioannis consentientis & promittentis extincta est pensio, necessariò consequitur extinctas quoque esse illius adpromissiones, & accessorias obligationes: quia principali extincto, accessio non intelligitur stare, l. Cum principalis*

Paulus De regul. iur. l. In omnibus De solut.

Nec maiores aut diuturniores vires potest habere horum appromissorum adjecta ulterior promissio de procuranda assignatione alterius super alio beneficio, si hæc prima reservatio inveniretur invalida, minus legitima, aut insufficiens: ob id, quod conditionalis sit hæc promissio de alterius pensionis assignatione, quæ non evenit, eo quod hæc pensio valida, legitima, & sufficiens fuerit ab initio, licet fortuito casu defecerit, qui non potest dictis adpromissoribus imputari: atque ita hæc promissio ob defectum conditionis nullius momenti est, *l. Si ita scriptum §. 1. De leg. 2. l. Cum centum De adimen. leg.*

3 Ut nec ex ea parte producat dictorum appromissorum obligatio, quod promiserint hanc pensionemolvere, etiam si dictus D. Ioannes dictam Ecclesiam de Moll, ex cuius fructibus solvenda erat pensio, resignaverit aut dimiserit: cum neutrum factum sit, sed ex eius morte vacaverit, in quem casum D. Ludovicus sibi provideri non curavit, sed sibi tantum prospexit adversus illos casus, quibus fraudulenter D. Ioannes in sua vita posset desinere esse possessor dictæ Ecclesiæ, *Gigas d. q. 44. nu. 3.* Cum hoc præterea metuendum sit, ne ex hac re controversiâ in iudicium deducta obijci, & disputari possit de nullitate huiusmodi pacti, & promissionum tamquam illicitarum, & à jure improbarum, ideoque consultius videatur cum his adpromissoribus amicabiliter transigere, quam per rigorẽ iudicii cum illis contendere.

De Præbendis & dignitatibus.

S Y M M A R I U M.

Pensio Ecclesiastica an inhabili ad beneficium constitui possit.

1. Pactio de pensione solvenda & consentiendo in illius reservationem, quo iure valeat.
2. Pensionis incapax qui beneficii incapax est.
3. Pensio in fraudem reservata non valet.
4. Filius non potest beneficium patris assequi, nec ei reservari potest de super pensio.
5. Promissio de consentiendo in pensionem quam actionem tribuat.

CONSILIVM CCLXV.

V S v magis ac moribus, Hier Gigas de pens. q. 5. nu. 1. quàm jure, Gloss. in c. Ex parte 1. De offi. deleg. relin. in c. Ad audientiam 2. De rescr. receptum & comprobatum est, † in resignationibus beneficiorum, ut pactio, seu conventio de solvenda pensione, seu de consentiendo in reservationem pensionis ex resignato beneficio sub beneplacito Sedis Apostolicæ sustineatur; cuius virtute promittens urgeri possit ad consensum in reservationem præstandam, & reservatam pensionem solvendam: ita ut ea consideratione D. Ioannes, cuius mentio fit in casu proposito, urgeri posse videatur, ut assignet & solvat pensionem Paulo, propter resignationem Canonici & Scholasticæ per Dominum Petrum dicti Pauli patrem illegitimum factam, interpositâ stipulatione & promissione, etiam juratâ de solven-

da & assignanda pensione dicto Paulo.

Verum exactius re perpensa vix est ut sustineri possit huiusmodi promissio; † idque hæc præcipue ratione, quod illicita sit omnis pensio, & multo magis promissio solvenda pensionis, quæ illi constituitur vel promittitur, quiphius beneficii capax non est, *vanor. in d. cap. Ad audientiam 2. & in c. Conquerente De cler. non resident. † quia in 3 fraudem promitti & reservari dicitur; veluti cum Collator alicui beneficium confert, ut collatoris cognato huiusmodi beneficii per iratam, aut alia ratione incapaci pensio reservetur super fructibus illius, aut alterius beneficii, Gigas de pensio. q. 5. in princ. † Iam verò constat filium illegitimum beneficiari non posse adipisci beneficium patris, c. Conquerente cum multis alijs sequen. De filijs presby. & per consequens nec ei reservari ex vel super eodem beneficio pensio aliqua, Gigas d. q. 5. in princ. Deinde ut maxime valeat huiusmodi promissio, quia tamen illa facta est Domino Petro, non Paulo ejus filio; non potest virtute ejusdem Paulus ad illius implementum agere, l. Stipulatio ista §. alteri De verb. obligat. præsertim quia nullus, Notarij stipulatione interpositâ sub privatâ manus chirographo facta sit huiusmodi promissio; veluti per tacitam fidei accommodationem ad utilitatem illius, qui directè & beneficii, & pensionis futurus erat incapax, l. In fraudem De his quibus utitur §. Et præterea jure successionis, tamquam hæres non potest Paulus hanc promissionem urgere; quia hæres non est, neque esse potest, §. fin. in Auth. Quibus mod. natur. esse. legit. neque etiam est huiusmodi obligatio hæreditaria quatenus ad Dominum Petrum refertur. * Alioqui sanè si prædicta non obstarent, potuisset D. Ioannes per præfatum Dominum Petrum urgeri ad præstandam & exequendam juratam suam promissionem non simpliciter, sed in beneplacito Sedis Apostolicæ conceptam; & adversus recusantem potuissent impetrari literæ Apostolicæ, quibus ad constitutionem procuratoris, qui in pensionis huiusmodi reservationem consentiret, cogeretur, Nic. Boer. decis. 205. & 207. Steph. Anstet. decis. Tholos. 260.*

De Præbendis.

S Y M M A R I U M.

Pensio in quota fructuum.

1. Pensio etiam in quota fructuum constitui potest.
2. Solvi aliud pro alio non potest etiam in donatione.
3. Ex promissione alternativa utrumque est in obligatione.
4. 6. 9. L. 1. §. 1. l. Cum certum l. Cum aurum De auro & arg. leg. intellectus.
5. Divisioni non subijciuntur, sed æstimationes res quæ commode dividi non possunt.
7. Hæres interdum non corpus, sed æstimationem solvendo liberatur.
8. Auro vel argento legato quid continetur.
10. Compensatio non est inter ea, quæ diversa natura sunt.
11. Pensio ut valeat necesse est exprimere valorem beneficii.
12. Pensionis excessum quis allegat probare debet.

CON.